

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jany Knotkové a soudců Mgr. Zdeňka Váni a JUDr. Kateřiny Kodetové ve věci

žalobkyně: **B. G.**, narozená xxx
bytem Xxx, Xxx
zastoupená advokátkou Mgr. Michaelou Lukášovou Bryneckou
sídlem 8. května 504/25, 779 00 Olomouc

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

o zaplacení 400.000 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 4. listopadu 2021, č. j. 15 C 104/2019-382,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se ve výroku I. ohledně úroku z prodlení ve výši 9,75 % ročně z částky 85.000 Kč od 20. 5. 2019 do 7. 12. 2019 mění tak, že se zamítá žaloba o zaplacení úroku z prodlení ve výši 9,75 % ročně z částky 85.000 Kč od 20. 5. 2019 do 7. 12. 2019.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení 53.265 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám advokátky Mgr. Michaely Lukášové Brynecké.

- III. Žalobkyně je povinna zaplatit žalované na nákladech odvolacího řízení 300 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně výrokem I. uložil žalované zaplatit žalobkyni 85.000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně z této částky od 20. 5. 2019 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku, výrokem II. zamítl žalobu o zaplacení 300.000 Kč s příslušenstvím a výrokem III. uložil žalované zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 53.265 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně.
2. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobkyně domáhala náhrady nemajetkové újmy na základě zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „OdpŠk“), a to poté, co proti ní bylo od 8. 12. 2016 vedeno trestní stíhání pro spáchání zločinu týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 1, 2 písm. b), d) trestního zákoníku a zločinu podvodu podle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku; rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 6. 12. 2018 pod sp. zn. 6 T 204/2017 byla však podle § 226 písm. a) trestního řádu zproštěna obžaloby. Rozsudek nabyl právní moci 28. 12. 2018.
3. Soud prvního stupně v napadeném rozsudku předně shledal, že proti žalobkyni bylo usnesením Policie ČR, Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje, Územní odbor Olomouc, z 8. 12. 2016, č. j. KRPM-16729-94/TČ-2016-140573-208, zahájeno trestní stíhání pro zločin týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 1, 2 písm. b), d) trestního zákoníku a pro zločin podvodu dle § 209 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku. Dne 28. 12. 2017 byla podána státní zástupkyní Okresního státního zastupitelství v Olomouci obžaloba. Stíhaný skutek měl spočívat v psychickém a fyzickém týrání nezletilého Š. G., nar. xxx, s nímž žalobkyně žila ve společné domácnosti a který byl svěřen do její péče, a dále v nezákonném inkasování příspěvku na péči o nezletilého. Následovala čtyři hlavní líčení a rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 6. 12. 2018, č. j. 6 T 204/2017-958, byla žalobkyně obžaloby zproštěna podle § 226 písm. a) trestního řádu. Rozsudek nabyl právní moci dne 28. 12. 2018.
4. Dále měl obvodní soud za prokázané, že Okresní soud v Olomouci rozhodl předběžným opatřením ze dne 5. 2. 2016 pod č. j. 0 P 276/2009-179 o povinnosti žalobkyně odevzdat nezletilého vnuka Š. do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, konkrétně do Střediska sociální prevence Xxx. Rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 31. 5. 2017, č. j. 0 P 276/2009-876, byla u nezletilého Š. G. nařízena ústavní výchova na dobu tří let, pro její výkon byl umístěn do Dětského domova Xxx. Žalobkyně svůj nárok na poskytnutí zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 400.000 Kč z titulu nezákonného trestního stíhání předběžně uplatnila u žalované dne 7. 6. 2019, která žádost žalobkyně projednala až v průběhu řízení a za nezákonné trestní stíhání se jí omluvila.
5. Při posouzení nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním, soud prvního stupně zohlednil, že za spáchání trestných činů, pro které byla žalobkyně stíhána, lze obecně uložit trest odnětí svobody od dvou do osmi let. Trestní řízení trvalo standardní dobu s ohledem na předmět trestního řízení, u něž bývá zvýšená nutnost dokazování (dva roky a jeden měsíc). V souvislosti s trestním stíháním shledal obvodní soud na straně žalobkyně zásah do rodinné sféry spočívající v odloučení od nezletilého Š.. Soud prvního stupně v napadeném rozsudku provedl

srovnání popsaných okolností s rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 2 sp. zn. 28 C 355/2013, v němž byla za relativně srovnatelných okolností přiznána náhrada nemajetkové újmy ve výši 40.000 Kč, resp. 50.000 Kč; vzhledem k tomu, že u žalobkyně oproti srovnávanému případu došlo k masivnímu zásahu do rodinné sféry, shledal soud prvního stupně v jejím případě přiměřenou náhradu nemajetkové újmy ve výši 100.000 Kč.

6. Celkem tak soud prvního stupně podané žalobě vyhověl ohledně částky 85.000 Kč (částka 15.000 Kč již byla žalobkyni pravomocně přiznána) na náhradě nemajetkové újmy způsobené nezákonným trestním stíháním, ve zbytku pak žalobu zamítl. O nákladech řízení obvodní soud rozhodl s odkazem na § 142 odst. 3 o. s. ř.
7. Proti výroku I., a to pouze v části, ve které byla žalované uložena povinnost zaplatit žalobkyni zákonný úrok z prodlení z částky 85.000 Kč ve výši 9,75 % ročně od 20. 5. 2019 do 7. 12. 2019, a do výroku III. o nákladech řízení, podala žalovaná včasné odvolání. Namítala, že rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci, neboť došlo k nesprávnému určení počátku běhu prodlení. Stát se v rámci řízení o náhradu škody dle OdpŠk může dostat do prodlení nejdříve po uplynutí šesti měsíců od podání žádosti. Žalobkyně uplatnila u žalované nárok na poskytnutí zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu dne 7. 6. 2019, žalovaná měla na vyřízení žádosti lhůtu šesti měsíců dle § 15 odst. 1 OdpŠk. Posledním dnem lhůty pro vyřízení byl den 7. 12. 2019 a ode dne 8. 12. 2019 se žalovaná dostala do prodlení s vyřízením žádosti. Žalobkyně by tak měla mít právo na přiznání úroků z prodlení v zákonné výši až ode dne 8. 12. 2019, nikoliv od 20. 5. 2019, jak nesprávně určil soud prvního stupně. Žalovaná na tuto skutečnost upozorňovala již ve vyjádření k žalobě, nicméně obvodní soud se touto námitkou nezabýval a určení počátku prodlení ani nijak neodůvodnil. Žalovaná proto navrhla, aby odvolací soud výrok I. napadeného rozsudku, a to v části, ve které byla žalované uložena povinnost zaplatit úrok z prodlení z částky 85.000 Kč ve výši 9,75 % ročně od 20. 5. 2019 do 7. 12. 2019, změnil tak, že se žaloba zamítá. V souladu s tím by měl rozhodnout i o náhradě nákladů řízení.
8. Žalobkyně v písemném vyjádření k odvolání žalované navrhla potvrzení rozsudku jako věcně správného.
9. Ve věci již bylo jednou rozhodováno soudem prvního stupně a soudem odvolacím. V pořadí prvním rozsudkem ze dne 4. 6. 2020, č. j. 15 C 104/2019-217, soud prvního stupně výrokem I. uložil žalované zaplatit žalobkyni 15.000 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně z této částky od 20. 5. 2019 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku, výrokem II. zamítl žalobu o zaplacení 385.000 Kč s příslušenstvím a výrokem III. uložil žalované zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 21.085 Kč do 15 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupkyně žalobkyně. K odvolání žalobkyně pak odvolací soud rozsudkem ze dne 13. 10. 2020, č. j. 30 Co 314/2020-253, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně v zamítavém výroku II. o věci samé a ve výroku III. o nákladech řízení.
10. Rozsudkem ze dne 12. 5. 2021, č. j. 30 Cdo 681/2021-310, Nejvyšší soud k dovolání žalobkyně zrušil rozsudek odvolacího soudu ze dne 13. 10. 2020, č. j. 30 Co 314/2020-253, v potvrzujícím výroku II. a ve výroku III. o nákladech odvolacího řízení, současně zrušil i rozsudek soudu prvního stupně ze dne 4. 6. 2020, č. j. 15 C 104/2019-217, ve výroku II. o zamítnutí žaloby ohledně částky 385.000 Kč s příslušenstvím a ve výroku III. o nákladech řízení a vrátil věc obvodnímu soudu k dalšímu řízení. Důvodem bylo nesprávné posouzení dopadů trestního stíhání do rodinného života žalobkyně.

11. Odvolací soud ve smyslu ustanovení § 212 a § 212a o. s. ř. opětovně přezkoumal napadený rozsudek, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, přičemž v souladu s § 214 odst. 3 o. s. ř. rozhodoval bez nařízení jednání, neboť odvolání bylo podáno pouze z důvodu nesprávného právního posouzení věci a účastníci s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasili. Odvolací soud pak shledal, že odvolání žalované je opodstatněné.
12. Odvolací soud předně seznal, že soud prvního stupně správně a v rozsahu, který lze považovat za dostatečný pro rozhodnutí věci, zjistil skutkový stav. Předmětem odvolacího řízení byl toliko požadavek žalované na redukci přisouzeného příslušenství, samotná výše přiznaného finančního zadostiučinění odvolacímu přezkumu nepodléhala.
13. Podle § 15 odst. 1 OdpŠk přizná-li příslušný úřad náhradu škody, je třeba nahradit škodu do šesti měsíců od uplatnění nároku.
14. Podle stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011 sp. zn. Cpjn 206/2010, publikované pod R 58/2011 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek, má poškozený právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle § 14 zákona.
15. Nejvyšší soud dále uvedl, že úroky z prodlení náleží poškozenému až od uplynutí doby, kterou má ústřední orgán uvedený v § 6 OdpŠk k vyplacení náhrady, tedy šest měsíců od uplatnění nároku u tohoto orgánu (§ 15 OdpŠk). Nejvyšší soud již ve svém rozsudku ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2060/2001, dovedl, že ze znění § 517 odst. 1 věty první obč. zák. a § 15 odst. 1 zákona vyplývá, že stát je povinen nahradit škodu nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy poškozený nárok řádně uplatnil postupem podle § 14 zákona. Teprve marným uplynutím této lhůty, nikoliv uplynutím lhůty stanovené poškozeným při uplatnění nároku, ocitá se stát jako dlužník z odpovědnostního závazkového právního vztahu (§ 489 obč. zák.) v prodlení a teprve ode dne následujícího po uplynutí lhůty jej stihá povinnost zaplatit poškozenému též úrok z prodlení. Tento právní závěr byl potvrzen i v nálezů Ústavního soudu ze dne 23. 2. 2010, sp. zn. II. ÚS 1612/09, a v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 20. 12. 2011, sp. zn. 30 Cdo 2893/2010.
16. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobkyně uplatnila u žalované nárok na poskytnutí zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu dne 7. 6. 2019, žalovaná měla na vyřízení její žádosti lhůtu šesti měsíců dle § 15 odst. 1 OdpŠk. Posledním dnem lhůty pro vyřízení byl den 7. 12. 2019 a ode dne 8. 12. 2019 se žalovaná dostala do prodlení s vyřízením žádosti. Žalobkyni tak svědčí právo na přiznání úroků z prodlení v zákonné výši až ode dne 8. 12. 2019, nikoliv od 20. 5. 2019, jak chybně uvedl soud prvního stupně.
17. Z uvedených důvodů odvolací soud postupoval dle § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a rozsudek soudu prvního stupně ve výroku I. ohledně požadovaného příslušenství změnil tak, že zamítl žalobu o zaplacení úroku z prodlení ve výši 9,75 % ročně z částky 85.000 Kč od 20. 5. 2019 do 7. 12. 2019.
18. S ohledem na změnu napadeného rozsudku odvolací soud dále podle § 224 odst. 2 o. s. ř. znovu rozhodl též o nákladech řízení před soudem prvního stupně, o to v souladu s § 142 odst. 3 o. s. ř., jak již správně uvedl obvodní soud pod bodem 20 napadeného rozsudku, kde výši nákladů i správně kvantifikoval v souladu s vyhláškou č. 177/1996 Sb., advokátní tarif.
19. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o. s. ř. tak, že právo na jejich náhradu přiznal žalované, která byla v odvolacím řízení plně úspěšná.

Náklady žalované v odvolacím řízení činí celkem 300 Kč a sestávají z paušální náhrady hotových výdajů za jeden úkon žalované dle § 2 odst. 3 vyhlášky č. 254/2015 Sb. (podání odvolání).

20. Odvoláním nedotčená část výroku I. (ohledně částky 85.000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně od 8. 12. 2019 do zaplacení) a zamítavý výrok II. rozsudku nabyly samostatně právní moci podle § 206 odst. 3 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku není dovolání přípustné.

Praha 8. února 2022

JUDr. Jana Knotková v. r.
předsedkyně senátu